

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Szemle.

A „Magyarország” június 10-én a függetlenségi pártkör s az intéző bizottság diskurzusait írja le. Ott volt Holló is és beszélt. Másnap, a jun. 11-diki számban már czáfolatot hoz a Magyar Tudósító szerint, s ebből láthatja a haza, hogy Holló nem volt ott és nem beszélt. Az előbbi számban az állott, hogy: 100—120 képviselő, főispán és kültag beszélgetett a nagy társalgóban, másnap már „mindössze 40 képviselő volt jelen”. — Rendben van.

Justh Gyulát tomboló, lelkes eljenzés fogadta, Kossuth Ferenczet ellenben — néma csend. Kossuth nem barátja az általános, titkos választói jognak. „Nekem pedig a pluralis nem kell!” felelte Justh Gyula, mire Kossuth kijelentette:

„Ak kor pedig ebben a kérdésben szemben állunk egymással! Mert én nem akarom a magyarság uralmát kockáztatni.” — A függetlenségi dühösen szidták Andrásyt és kiabálva jelezték ki, hogy: Nem keltenek nekünk a hatvanhetesek! Becsapnak bennünket! Megakarnak csálni

Kossuth aztán kedvetlenül távozott. Ellenben a „M—g” 11-en azt írja, hogy Justh kijelentette, miszerint ő és Kossuth mindig megfogják egymást érteni, mire hatalmas eljenzés támadt, mely a távozó Kossuthot egész kocsijáig kísérte.

Hollókék eddig nagyon biztak, reménykedtek a királyban. De most, hogy a király nem nevez ki pusztán függetlenségiemből

való kormányt, ezt írja vezércikkében: „Rendezni kell a Habsburg-dinasztia és a magyar nemzet, e két egymásra utalt tényező viszonyát, mert eddigi viszonyuk tarthatatlanná vált.” Hát az ilyen kijelentések aligha csillapító és bizalmat keltő szavak. Aki szelet vet, vihart arat. Nekünk pedig elég volt a viharból és Kossuth Ferencz is ezt tartja, meg gf. Apponyi is, — de hiába. A párt vehemensebb része többségben van s törésre akarja vinni a dolgot. Vállalják-e a felelőséget? s ha vállalják, hogyan felelnek? Vállvonogatással?

És — óh idők teljessége! — elkövetkezik a magába szállás órája. Elhatározotaték a függetlenségi párt intéző bizottságában, hogy Allah nagy és Kossuth az ő egyetlen profétája. Kimondták, hogy nem kell összehívni a tisztelt Hazat és szünet legyen őszig. Addig aztán ügyvivő miniszterek maradnak mindazok, a kik voltak. A szünet ugyan nem azt teszi, hogy csend is legyen a hazában, ezt az őnuralmat se Justhtól, se Hollótól nem lehet várni, de hát Kossuth nélkül hiába zajonganak az urak. — Kossuth pedig elmegy fürdőre. Ezt ajánljuk mindenkinek. Megóv a guttától.

Klasszikusok és effélék.

A klasszikus nyelvek igáját vonja az ifjuság, a melytől hazánk jobb jövőjének munkálását várjuk. Il faut passer par là. Nem engedhetjük el nekik.

Az ablativus meg a genitivus absolutus, az aoristusok és a temporum consecutio

cukroskásahegyein ep úgy át kell magokat enniök, mint a hogy át kell esniök a himlő ellen való újraoltáson. Ha sokat kívánunk tőlök; orálni is megtanulnak részint Cicerotól, részint, bővebben, a Cicero-tanártól. Kevésbé Demosthenestől. Mert ez gyermekkorában dadogó volt az istenadta, s ezzel vege a tekintélyének. Hiába lángolt azután a görög nemzet szabadságának védelmében. Az nekünk ma nem sokat ér. Efféléhez nekünk megvannak most a saját fényes szalmalángjaink. Szükségből lidércztűzek után is elindulunk, s eljutunk oda — a hová vezetni szoktak „a lejtőn fölfelé...”

A klasszikus tanulmányokon átúszott annak idején Tisza István is — a debreczeni kollégiumban. De, hogy, hogy nem, ő itt egy pár klasszikus dolgot jobban megtanult, mint sok más tanítvány — akárha Kalksburgban. Megtanulta a „victrix causa” tombolását becsületesen túrni, a „victa causa” mellett önzetlenül kitartani. — Elvonulni az eke szarva mellé. — Elviselni a cserépszavazás eredményét. — Kevés szóval sokat mondani. — Mindig meggyőződésből beszélni. — Menedéknék is nézni a templumot.

Pápán egyszerű, de megható ünnepep folyt le június 8-dikán: Antal Gábor ref. püspök 40 éves lelkeszi jubileuma. Az ünnepek országgra szóló jelentőséget adott gr. Tisza Istvánnak, mint főgondnoknak néhány szava, a mely cselekedet számba megy.

A klérikalizmus politikai befolyása a koalíció uralma óta ijesztően érezte nem egyszer a nyomasztó súlyát. Mindnyáján (felekezeti különbség nélkül) érezhettük a magyar állami törvények és nemzeti érdekek döngettetését a „Ne temere...” kezdetű pápai enciklika faltörő kosától. Arra is emlékszünk, a mikor egy állami tisztviselő, Barkóczy báró, az

TÁRCSA.

Karcolat a nagyenyedi diákéletből.

Irta: Kolombán György.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Nagy mulatságot csaptunk az Úrnak 1889-ik éve pünkösdi szombatján. Eléttük, elittuk, elkugliztuk minden pénzünket az utolsó garasig, Hodelisz uram vendéglőjének kuglizó szalotlijében. Nehogy azt higgye a világ, hogy óriási pénzparasztást vittünk légyen véghez akkor, sietek kijelenteni a következőket: a hét tagból álló mulatozó kompánia összes vagyona egy forint és ötven krajczárból állott, amelyért két liter bort kaptunk a harminczasból, négy szódvizet a hármashból, — óh, mert akkor még nagyon olcsó világ volt; — s Balla uramtól Jakab Sanyi harminczra jól füstölt tódóvész elleni, hamisítatlan avasszalonnát hozott; — kenyerre nem kellett pénz, kitelt az néhai nagy jó Bethlen Gábor, Erdélyország dicső fejedelme alapítványából: a cipóból. Ezekhez járult két csomag rövidre vágott, legfinomabb magyar szivarka dohány, — érthetőbben: hetes, — két krajczárnyi cigarettapapírral egye-

temben. A fennmaradó huszonkét krajczár a pinkái lett, egy néhány jó csengésű nadrággombbal együtt, mert — amint Hodeliszné asszonyunk kijelenté — az Úr Krisztus korporsáját se őrizték ingyért. Megjegyzem azonban, hogy a már említett nadrággombok nem családi szándékból tévedtek a gondosan lelakatolt ládikába, hanem a jobbhangzás, azaz az összhang kedvéért. Máskülönben is értek valamit azok a bizonyos nadrággombocskák; tudom, hogy azokat Hodeliszné asszonyunk nem dobta el, hanem adott esetben alkalmazta becses élettársa nadrágján, „húzentrag” tartókul. Így még ő nyert velők! A tekeállogatónak nem kellett pénz, magunk teljesítvén szerenkint a kuglizás tudományánál a legfőbb munkát.

Amikor az utolsó kórty is eltalálta rendeltetési helyét, vig tereferével indultunk az alma mater felé, irányítva lepteinket egyenesen a senior úrhoz, megtudandó: mit küldött a hazai szentlelek a délutáni póstával a pünkösdi ünnepekre, pakkbán vagy pénzben? Mert, — hogy szavaimat össze ne keverjem — mi, akik heten a pünkösdi szent ünnepekre haza nem mentünk, azt írók szüleinknek, hogy költség kímélés és különösen a tanulás szempontjából Enyeden óhajunk ugyan ünnepegni, de azért gyermeki ragaszkodással várjuk az útiköltség felének,

vagy ha lehetséges az egésznek az elküldését, egy kis elemőzsiával egyetemben.

A senior úr helyettese, — mert a vaióságos valahol ez időtájban konceptusokat hordozott, — kegyesen fogadott s leereszkedő hangon jelentette ki, hogy nem szolgálhat se pénzes utalvánnyal, se szállítólevéllel. Egy kicsit nagyot néztünk, egy kicsit megtűdöttünk e nem várt és oly kevéssé remélt kurta kijelentésen. S csendesen őszí legyek módjára hagytuk ott a seniori lakot, kopogás nélkül, még egy árva szót se ejtve ki... Talán mindenikünk a pósta intézményt czudarozta magában, a lustaságért, a késedelmeskedésért...

Végre is Fodor Józsi törte meg a csendet. — Azt hiszem — mondotta — vonatösszeütkezés történt, azért nem érkezett meg a holmink, fiuk!

— Az lehet; — tóditá a szót Albert Kari, kit merő szeretetből „Trotyinak” nevezett a Bethlen-fótanoda minden épkezláb és épeszű embere — meglehet, sőt valószínű is. Hogy pusztuljon el minden felfordult gőzmasinája a világnak!

— No, gyerekek! ma hoppi, holnap kopi! — Szedte elő közmondásait Orbán Laczi, ki arról volt nevezetes, hogy mindenre közmondással felelt.

Barabás meg én csendesen voltunk, te

állami anyakönyvvezetés tekintélyére szegezett revolvert. Tegnap történt, hogy a középiskolák ifjúságának országos tornaversenyt jogosulatlan klerikális beavatkozás miatt — vissza kellett (országos botránkozásra) csinálni, le kellett fujni. És sok más ilyen.

Tisza István, Pápa, szót emelt és minden, hazája szabadságát és műveltségét szerető magyarnak benső helyesléssel emelt szót, hallatta intését a fenyegető viharok ellen való védekezésre.

Méltatván az ünnepeit lekipásztorban azokat a tulajdonságokat, melyek a mai kor változott viszonyai, változott feladatai és kötelességei között igaz lekipásztorra avatják az Isten szolgáját, így szolt:

„Mert hiszen változtak az idők, változtak a viszonyok, új feladatok elé állítanak bennünket és azok a tulajdonságok, a melyek őseinket, azon kor nagy lelkipásztoraikat diadalra vezették, azok a tulajdonságok nem elegendők. Ma nem külső ellenség fenyeget bennünket, nem anyagi erőszak fegyvereivel küzdenek ellenünk, nem életünk, nem szabadságunk, nem testi biztonságunk forog kockán, de két oldalról intéznek lelki ellenségek támadásokat egyházunk és — itt ismétlen hangsúlyoznom kell — a mi egyházunkkal egybeforrottan a szabadság, a felvilágosodás, a magyar nemzet lelki épsége, lelki biztonsága ellen: a felforgató törekvések egyfelől, a melyek az emberi indulatok felizgatása által a materializmus örvénye felé ragadják az emberiséget és a lelki sötétség haroszai másfelől, a kik pedig a sötétségre alapított lelki uralmuk lelki lánczaival akarják lenyűgözni az embert.“

„Lelki fegyverekkel küzd mind a kettő. Lelki fegyverekre van nekünk is szükségünk, lelki fegyverekre, a melyekkel fentartsuk, fejlesztjük és a fejlődés lehető magas fokára vigyük a mi hiveinket, a mi táborunkban levő összes szellemi és erkölcsi erőt. Építő munkára van itt szükség és ha keresném is, hogy hol találjak férfit, a kit az építő munka példányképeként állítsak magunk felé, akkor is a te alakod volna az.“

A jubileummal kapcsolatban folyt le a református ifjúsági egyesület zászlójának ünnepies felavatása is, Tisza István ezzel a jellegével verte be a zászló-szeget:

„Szeresd hazádat és ne mondd.“

Ebben az idézetben is benne van a Tisza István szép lelkének klasszicitása, választékosága, őszintesége. De benne van egy becsületes államférfiának másíthatatlan elvi programja is, a melyet a ki ismerni és megbecsülni akar, olvassa el végig Vörösmartyinak azt a kötetmenyét, a melynek vezérsorát Tisza idézte. Ime.

HONSZERETET.

Szeresd hazádat és ne mondd.
A néma szeretet
szűz, mint a lélek, melynek még
a nyelv nem véthetett.

kintetünket málázva járattuk végig az öreg Orhegy oldalán es tetején... Úgy gondoltam mindaketten irigyeltük, hogy ő hegy és hogy nem kell holnap ennie. — Szilágyi Jóska, kit dőlczeg alakjáért és papos magartásáért egyszerűen legátusnak neveztünk, csak ümgetett, csak morrogott s rántott egyet-egyet bőre szabott mellénykéjén s majd nagy lelki nyugalommal kezdte szavalni rögtönzött rimalkotását:

Ma etten, holnap ehezten
Sétál hét diák Nagyenyeden.

— Sétál a... majd megmondom kid! — riadt föl Fodor Józsi sértődötten. — Azert is meghivlak holnap délebedre benneteket a Holtmaros erdőre, még pedig három fogásos talételeire.

Józsira néztünk, azt vizsgáltuk ébren van-e, vagy álmodik?

— No, mit bámultok? Nem vagyok én borjú és az ó-kollégium se új kapu! Igenis, délebedre invitállak titeket a Holtmarosba. — Ebédünk első fogása állani fog halból, van a Marosban elég; a második fogás sült leend, az öreg tölgyfák odúiban található nagyszámban vadgalamb fióka; a harmadik fogás inyencz eledel lesz, parázson sült rák, ingyen osztogatja azt is elevenen a Maros.

Tégy érte mindent; éltedet,
ha kell, csekélybe vedd;
de a hazát könnyelműen
kockázra ki ne tedd.

S nem csak dicsőké a haza:
a munkás, pór, szegény,
bár észrevétlen, dolgozik
a hon derületén.

Türj érte mindent, a mi bánt,
kiút, szegényt és halált;
de el ne szenvedd, el ne türd
véred gyalázatát.

S ne csak veszélyben légy serény;
a béke vézesebb,
s melyet vág álmos népeken,
gyógyíthatlanb a seb.

Gondold meg, mennyit érsz: eszed,
szíved, pénzed, kardod;
s fukar légy, alkvan a honért,
ha azt feláldozod.

S midőn a legtöbb emberek
esüggednek várni jót
csaladjok-, társaik- s magokért,
ha sorsok eszta volt;

midőn nem-méltatott erény
és bűn, mely célt nem ért,
kifárad újra küzdeni
a vágyott javakért;

midőn a legbüggöbbs anya
remény- s munkátalan,
s a veszni indult gyermekért
csak sohajtása van:

te még, oh honfi, ébren állj,
remélni, tenni hő,
míg a honból, kin lelked függ,
van egy darabka kő.

S midőn setét lesz a világ
és minden tűz kiég,
a honfiszivben fennmarad
egy élő szikra még

S hol honfi lnyit, e szikra ég
fenn a sirhalmokon;
bal-századoknak ejün át
e lángban él a hon,
s kihűlt hamvából a dicső
Görögön újra kél,
felhossa régi hőseit
e szikra fényinél

Oh honfi, őrizd e tüzet,
s ne félj, ha véz borul:
e szikra fényt ad és hevet,
s ég olthatatlanul.

Ezt a verset államférfiaknak szánhatta „Szózatul“ Vörösmarty. Magyar-nak való klasszikusabb ódát Horatius nem irt. Pedig Horatiustól van a „Justum et tenacem propositi virum..“ — a mely alkalmasint Justh Gyulánkra czéloz.

Vegyes hírek.

— **Kálvin János születésének negy-századik** évfordulója. Junius hó 10-én lesz negyszáz esztendeje, hogy a picardiai Noyonban megszületett Kálvin János (családi néven Jean Calvin), a református egyház megalapítója.

— **Új ügyvéd.** Dr. Elekes Károly, városunk szülötte, a Bethlen-kollégium egykori jeles növendéke, a napokban kitünő sikerrel tett ügyvédi szigorlatot. A mint értesülünk, az új ügyvéd városunkban fogja legközelebb megnyitni az irodáját. Örömmel üdvözljük szorgalmának ez új sikere alkalmából és kívánjuk, hogy közeletünkben tehetségéhez és készültsegehez méltó helyet foglalhasson.

— **Uj tanárok a kollégiumi tanítóképzőben.** Multkori híradásunk kiegészítésül közöljük, hogy a kollégiumi előjáróság Csaplár Aladár és Jikéli N. segéd-tanárokat alkalmazta a jövő tanévre a tanítóképzőbe.

— **A tanítóképző-intézet** „Gáspár János önképzőköre“ ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a kollégium disztermében tart. évszáró díszülést. Műsor: 1. XC. zsoltár; énekliaz ifjúság orgonakisérettel. 2. Imát mond Kányádi Béla III. o. tjeölt. 3. Elnöki beszédet mond Bodor Imre IV. o. tje, h. elnök. 4. Vonós négyes IV. Haydn-tól; előadják: Szabó Károly (I-ső hegedűn) II. o., Zalányi György (II. h.) III o., Puskás József (violán) IV. o. és Nagy Dezső (cellon) II. o. tjeölték 5. Az önképzőkör évi működéséről beszámol Nagy Mihály, III. o. tje. önképzőköri titkár. 6. Szökevény, irta Temérdek; szavalja Szabó Károly, II. o. tje. 7. A tanító társadalmi kötelességei, pályanyertes munkájából részleteket felolvas Gyenge Károly IV. o. tjeölt. 8. Kurucz dalokat játszik tárogatón Zalányi György III. o. tje; hegedűn kísérik: Puskás József IV. o., Derzsi Ferencz, Szabó Károly, Nagy Dezső és Eltető János II. o. tjeölték. 9. Széchenyiről beszél Domo-kos Sándor II. o. tjeölt. 10. Ária Donizettitől; hegedűn előadja Szabó Károly II. o., zongorán kíséri Nagy Dezső II. o. tje. 11. Aranyfésű, Somló S.-tól; szavalja Gyenge Károly IV. o. tje. 12. Magyar dalokat, Lányi Ernőtől, énekel az önképzőköri dalkar. 13. A Kolozsvárt alakult „Nagyenyedi Asztaltársaság“

sok jót úgy a földi, mint az eljövendő mennyei életben. — E fiúból pénzügyminiszter lesz, mindenki meglássa! — paródiázt a legátus úr csendes, derűs hangon, bajuszát pödörgetve (?)

A cigány — akarom mondani — Jakab Sanyi lohoit is nyomban dohányért; sietett mielőbb túladni a húsz krajczáron. Felt, nehogy az utolsó vagyon a párolgás törvényének engedelmeskedve, párává váljék.

A szót újólag Fodor vette át:

— A galambászathoz beosztom a legátust, Orbán Laczit és magamat. A halászzattal megbizom Jakab Sanyit, mert a színe is hozza, hogy értenie kell e nemes foglalkozáshoz. A rákászatot Gyurka koma, a tót, fogja elintézni. A hány hija lesz a harmincz darabnak, annyi dumét mérünk czérnaszál testére. Albert Trotyit a fagyújtás és tűztevés nagymesterének nevezem ki. A télen úgy vaczogott mindig a foga, legyen módjában meglegednie. —

Fölvirradtunk pünkösöd első napjára. Megérkezett a várva-várt szentlélek, a mi részünkre is, a Holtmarosban: vadgalamb, csóka és seregély fiú, néhány szép halacska és rák képében. Igaz, hogy e két utóbbit nem nagy fáradsággal szereztük meg Jakab Sanyival. — Valami varsákat fedeztünk föl a Marosban elrakva s azoknak a tartalmát

jelenlét tagjainak üdvözlése s az Asztaltársaság tagjai részéről teendő alapítvány bejelentése. 14. Himnusz; énekl. az ifjúság a közönséggel együtt orgonakisérettel.

— **A Bethlen-kollégium főgimnáziumának** „Kemény Zsigmond önképzőköré” ma vasárnap délután 4 órakor a kollégium disztermében tartja évzáró ünnepélyét, megemlekezve ujjászervezése 50-ik és Petőfi halála 60-ik évfordulójáról. Műsor: 1. Nyitány, játsza az önképzőkör zenekara; 2. Berde Károly ifjúsági elnök az ünnepélyt megnyitja, s a VIII. osztály tisztviselőinek lemondását bejelenti; 3. Benedek Ernő titkár jelentést tesz a kör évi működéséről. — Petőfi ünnepély: 1. Énekel az önképzőköri férfiak. 2. Petőfi: „Beszel a fákkal a bús őszi szél” cz. költeményét szavalja Baár Tibor VII. g. o. 3. „Petőfi nagysága nemzeti irodalmunkban és a világirodalomban” cz. dolgozatát felolvassa Vásárhelyi László VIII. g. o. — A jubileumi ünnepély: 1. Népdalokat játszik az önképzőköri zenekar. 2. Emlékbeszédet mond Jenei Endre VIII. g. o. 3. Váró Ferencnek, a kör egykori elnökének és felügyelő tanárának „Fohász az ezredévi ünnepen” cz. költeményét szavalja Szilágyi Gyula VIII. g. o. 4. Hymnus.

— **Betörési kísérletet** követett el egy eddig ismeretlen tettes f. hó 10-én este a vármegyeháznál. Álkulcsal kinyitotta a kaput és besurrant, midőn azonban az állampénztár ajtaját is próbálgatta kinyitni, a folyosón alvó őr köhentésére megijedt, ott hagyta az álkulcsot és kiszaladt. Rendőrségünk nagy buzgalommal nyomoz. — Ugyancsak a napokban a kollégium penztárába is betörték, s a pénzeszközöket is próbálták kinyitni, de sikertelenül. A tettest elfogták Mihály Márton koll. szolga személyében.

— **A kereskedő tanoncok** vizsgája f. hó 16-án délután 3 órakor, az iparos tanoncok vizsgája pedig f. hó 27-én délután 3 órakor lesz.

— **Vizsgálatok és ünnepélyek** rendje a Bethlen-kollégiumban. A) A főgimnázium: Junius 14—18-ig az I—VII. osztály évzáró vizsgálat. 21—22-én szóbeli érettségi vizsgálat. — B) Tanítóképző intézet: 14—18. I—III. oszt. osztályvizsgálat. Jun. 23—26-án tanítóképző szóbeli vizsgálat. 27-én (vasárnap) délután 4—6-ig iskolai tüzoltók vizsgálat a kollégium udvarán. — C) Gyakorló elemi iskola. Junius 19-én (szombat) délelőtt 9—11-ig az I—V. o. növendékeinek évzáró vizsgálat a kollégium disztermében. — D) Nyilvános ünnepélyek. Junius 13-án (vasárnap) d. e. 11 órakor a néptanítóképző intézet önképzőkörének évzáró diszülése a kollégium disztermében. Junius 13-án d. u. 4 órakor a főgimn. Kemény Zsigmond önképzőkörének évzáró ünnepélye a disztermében. Junius 20. (vasárnap egész napon át) a tanítóképző-intézet és gyakorló-elemi iskola szőlőjés rajzkiállítás a VII. g. o. tantermében. Junius 20-án d. u. 4 órakor az év ünnepélyes bezárása. E napon d. u. 2 órakor az intézet gyűjtőmennyei megnyitnak a látogatók előtt.

— **Örült a templomban.** Csongva községben istentisztelet közben Popa Káldin 26 éves napszamos a templomban hirtelen megörült s dühöngeni kezdett. A templomból kirohanna hazafutott a lakására, ott rátámadt a családjára, s a házban volt butort és edényt mind összetört. A nagy lármára összefutott szomszédoknak sikerült nagy nehezen megfékezni a dühöngőt s megkötözve beszállították Marosujvárra, hol a járási orvos konstatálta, hogy Popa Káldin közveszélyes örült, mire elvitték a nagyszabeni elme-gyógyintézetbe.

— **A szatmári békekötés** helyét, a hol II. Rákóczi Ferenc a Rendekekkel, Magyar- és Erdélyország küldötteivel 1711-ben a békét megkötötte, hosszas kutatások után megtalálták. Az a hely régente a Profont-ház volt és ma a báró Vécsey-ház kertje; ezt a helyet emléktáblával óhajtja megörökíteni Szatmár-Németi városa közadakozásból, amihez országos mozgalmat tervez.

— **Részegség ellen.** Szokás mondás, hogy „valami bűzlik Dániában”. De most az egyszer üdvös dolgot is hallhatunk Dániáról. Ugyanis törvényt hoztak Dániában, hogy szigorúan büntetik a részegséget. Tehát ezentúl ha részeg embert találnak a rendőrök, kocsira ültetik és beviszik a rendőrségre és ott addig ápolják, a míg ki nem jőzanodik. A kocsis- és ápolási költségeikért és egyéb károkat, amit esetleg egy részeg ember okozhat, a vendéglőst teszik felelőssé, neki kell a költségeket megfizetni. Nyenformán bizonyára ügyel minden vendéglős, hogy a kellelénél több italt senkinek se adjon. Szóval nagyon helyes intézkedés a részegeskedés ellen.

— **Meghalt a templom készében.** Magyarcsesztvén e hó 4-én halva találták a gör. kath. templom készében az egyház harangozóját, a 92 éves Bogdán Nikulajt. Valószínűleg szívizélhűdés ölte meg az agg embert, — ő volt a községben a legidősebb ember.

— **Rövid hírek.** Ungvári Jenő gyulafehérvári III. gimn. tanuló f. hó 7-én a Marosba fult fürdés közben, Tarsai nem tudták kimenteni. — Jankó József marosujvári csizmadia legény feltörte a gazdája lakását s ellopott onnan 40 korona készpénzt, 1 db forgó pisztolyt és 1 pár új csizmat s megszökött. — Baksai Béla marosujvári asztalos másfél éves kis gyermekének kezébe került egy üveg Expeller s ivott az erős szeszből, csakis a gyors orvosi segély mentette meg. — Az ujjvári szódagyárban Önschléger József szerelő lakatos leest egy állványról s oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy most élet-halál közt lebeg.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

szedegettük el. — Fogjon másokat az ebada vársa, nincs más dolga neki, — gondoltuk magunkban.

A madarászok mestersége fáradságosabb volt a vén tölgyfák ágatlan törzseire nehéz volt a feljutás. Azon is segített Fodor koma, kit, — mivel az összeszedett madárfiúk között legtöbb volt a csóka — Csókásinak kereszteltünk el a szent nap emlékére. Fodor ugyanis az öles legátus urat megállítván a fatörzsek mellett, Orbán Laczit a vállaira mászatta, ő meg Laczi vállain helyezkedve el, addig kaparászott a kinyúló agak felé, míg valamelyiket elérhette. Kúszott azután fölfelé, mint valami mókus. Nehány öreg tölgyfa ódájának kikutatása után megvolt a szép eredmény. Igaz, hogy csóka is volt a galamb társaságban, de hát az is madár, annak is van húsa. Fodor állítása szerint a bodoki tiszteletes asszony szakácskönyvében a varjúleves készítése is le van írva; ha a varjú levesnek jó, úgy a csóka se lehet rossz sültnek, hiszen a varjú és a csóka közeli rokonok, atyafiak.

A madárfiúk megkopsztása után a szálláshoz tértünk, ahol Albert Kari nagy igyekezettel rakta a tüzet két helyen. Olyan piros volt a gyerek akár a sült rák. Róska szeplői egészen el voltak borítva az izzadság által.

A madárfiúk nyársra, a halak és rákok szénre kerültek. Hogy micsoda finom, orrcsiklándozó, étvágygerjesztő illat töltötte be nemsokára a Holtmaros berkeit, azt elmondani lehetetlen. Az inyencz Lucullus a fejetetejére állva verte volna össze a bokáit, ha él és közöttünk lesz, annyi bizonyos! . . .

Az ebédünk kitűnő volt. A Maros vize nagyszerűen csúszott utána. A legfinomabb magyar szivarka dohányból sodort cigarettát mesésen ízlett. Barabásnak, fogadom, nem volt ily izes ebédje Jambus bátyáknál s a barna legény báhhatta is, hogy meginvitáltak előző napon, ép határozat közben.

Az ebéd végezte után dalra gyujtottunk. Elénekeltek Fodor indítványára egyik tanuló társunk saját szövegű és dallamú költeménye első szakaszát:

Oh, leányka, szívem repestője,
Valld ki, mond meg, igazán szeretsz-e?
Hogyha a szód tagadó lesz, szépen:
Oh, tudom, hogy aztat túl nem élem!

A nótázást szendergés követte . . . Az öreg tölgyfák hűsítő árnyékában, a vadvirágok balzsamos illatától elkabítva, édes madárnóta mellett ábrándoztunk magunkban arról a faluról, ahonnan se pénz, se pakk nem jött, de amelyben oly szép a pap, a mester, vagy a jegyző lánya . . . Egy-egy halk sóhaj is kitör tan némelyikünk kebléből s szállt, repült a levegőben keresztül ahhoz a bizonyos kisasszonykához, aki a husvéti szünidőben először engedte négy szemközt, lopva megfogni a kezét és jéleteben először remegett meg e kezfogástól. Furcsa, hogy a diákember éhségét előlve, ilyenekre is mer gondolni! . . .

Késő délután indultunk hazafelé. A Kápolna felé mentünk, mely egyuttal Nagyenyed sétateré volt. Nyüzsgés-mozgás volt ott már akkor. Sétáló párok, nevető csoportok járták végig a sétatér árnyékos utait.

Mindjárt Barabással találkoztunk. Egyedül kuksolt egy padon; ahogy észrevett elibénk jött s egy csomó kész cigarettát elővéve, kinálgatás közben újságot, hogy megjöttek a pakkok, a pénzek s hogy csak pünkösdi másodnapján adják ki a postán.

Fodor Józsi nemsokára ismerősökre akadt. A Hendel-lányok ép szembejöttek velünk s ő azokhoz csatlakozott . . . Mikor pedig a kisasszonykak méltatlankodva emlegették, hogy oly későre jött ki, Fodor ezer bocsánatkérés között felelte:

— Isten látja lelketem, nem jöhöttem korábban. Ma az alispán úrhoz voltam meghíva ebédre, kinek a fia priváttanítványom. — Az ebéd pedig délután 3 órakor kezdődött s a felete kávet is meg kellett várnom . . .

WINKLER JÁNOS
Villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeteket és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállításra megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

Szerkesztői üzenet.

Levél lapunk jövő számában jön.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőtesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

NOXIN**A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM****NOXIN****NOXIN**

Szabadalmazott KULCSCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 34-50

Sz. 2240-1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képv. Benedek Sámuel nagyenyedi lakos végrehajthatónak, Szucs György fugadi lakos végrehajtható szenedő eleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtható árverés 176 korona 42 fillér tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a fugadi 52. sz. tjkvben A + 4. r. sz. 509. hr. sz. szőlőből végrehajtható szenedőt illető 3/10 rész jutalékára a C/8. a. Szucs Miklós javára bekebelezett kikötmények fentartásával 158 korona, — továbbá a fugadi 72. sz. tjkvben A + 10. r. sz. 7. hr. sz. kertre 191 korona, — 11. r. sz. 370. hr. sz. szántóra 92 korona, — 14. r. sz. 921. hr. sz. szántó 100 korona, — 15. r. sz. 1121. hr. sz. szántó 43 korona, — 16. r. sz. 1151. hr. sz. szántó 26 korona, — a fugadi 209. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 760. hr. sz. 97. frt. 38 kr. váltástól terhelt szőlőből végrehajtható szenedőt illető felerész jutalékára, de a C/1. alatt Szucs Miklós javára bekebelezett kikötmények fentartásával 180 korona, — a fugadi 292. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 153. hr. sz. faház, 154. hr. sz. kertből végrehajtható szenedőt illető 5/10. rész jutalékára, de a C/1. alatt Szucs Miklós javára bekebelezett kikötmények fentartásával 378 korona, végre a fugadi 299. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 741. hr. sz. szőlőből végrehajtható szenedőt illető 1/4 rész jutalékára de a C/1. a Florea Vasziliané javára bekebelezett 1/6 részbeni haszonélvezeti jog fentartásával 88 korona, összesen 1256 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírcugyár Részvénytársaság könyvnyomda utálatban Nagyenyeden.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi Júl. hó 26-ik napján délelőtt 19 órakor Fugad községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron elfogadottnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtható kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át bánatpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §. értelmében bánatpénz csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenségetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi május 4-én.

Weiner Sándor,

kir. járásbíró.

141 1-1

Meglepő ujdonság a hölgyközönség részére.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy egy jól felszerelt

plisszirozó géppel

rendelkezem.

Elvállalom a női ruhakelme plisszirozását 80 centiméter szélességig, jutányos árban és ezzel mindenki megkíméli magát a felesleges szállítási kiadásoktól. B. pártfogást kér tisztelettel

Zéman Venczelné.

Nagyenyed, Szentkirály-utca 53. sz. 1374-12 v az állami fuiskolával szemben.

A NAGYSZEBENI**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás [nélkül] teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvaemettekben nagy készlet.

Szőlőoltványok európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.

Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1-

HIRDETÉSEKET

legolcsóbban
lap kladohivatala
vesz fel.

KRISTÁLY szénsavnyomás alatt töltött**forrásásványviz.**

Étvágyat javít, Gyomorrontást megakadályoz. Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktár:

Grünfeld Dávid utadai özégnél, Nagyenyeden.

128 13-17